

Motion till riksdagen 2011/12:A353

av Finn Bengtsson (M)

Åldersdiskriminering

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åldersdiskriminering.

Motivering

Åldersdiskriminering fortsätter att vara ett problem för det svenska samhället. Trots att den numer samlade diskrimineringslagstiftningen tydliggjorde att ålder utgör en diskrimineringsgrund sedan den 1 januari 2009, visar verkligheten att kontraproduktiv åldersfixering fortfarande föreligger i stor omfattning runt om i samhället, inte minst inom arbetsmarknadens område.

Sedan lagens tillkomst har Diskrimineringsmannen (DO) mottagit drygt 700 anmälningar av åldersdiskriminering. Av dessa lades 224 omedelbart ned då de saknade lagskydd i den gällande diskrimineringslagstiftningen. Huvudorsaken här var att i lag reglerad åldersdiskriminering begränsar sig till arbetsliv och utbildning, det vill säga de som är äldre än pensionsålder eller över en ålder för möjligheten att påbörja en utbildning kan diskrimineras hur som helst utan att DO kan något göra.

Men av kvarvarande nästan 500 anmälningar om åldersdiskriminering som inkommit och formellt täcks av lagskydd sedan två och ett halvt år, så visade det sig att endast 10 fall drevs vidare till domstol och av dessa vann endast 2 fall gehör för åldersdiskriminering enligt domstolsutslaget (källa: DO).

Sverige är ett land med en snabbt åldrande befolkning. Den naturliga konsekvensen av detta är att vi redan idag kan förutse att fler äldre än tidigare kommer att vara tvungna att vara engagerade i samhällsproduktionen så att välfärden och annan viktig samhällsservice kan tryggas på längre sikt. I detta perspektiv blir en fortsatt negativ åldersfixering till direkt skada för landets välmående.

Fel! Okänt namn på

I många andra länder har man lyckats frigöra sig från onödig åldersfixering på ett synnerligen positivt sätt. Där ses äldre som en erfarenhetstillgång snarare än som ett hot mot yngres i övrigt självskrivna viktiga plats i samhället. Sådana länder får inte heller ett "vi-och-de"-tänkande, som vad gäller ålder skapar ett A-lag yngre men utan erfarenhet ställt mot ett B-lag äldre som dock har just detta. När åldrande i sig inte anses som ett hot mot de yngre generationerna, fungerar sådana samhällen som samlade istället för söndrande.

Signifikativt för den svenska hållningen är att när tidigare partiledaren för Kristdemokraterna, Alf Svensson, kandiderade och vann ett mandat för partiet i EU-parlamentet vid senaste EU-valet, så sägs det att han ständigt fick frågan på hemmaplan om hur han kunde tänka sig detta givet sin (underförstått "orimligt") höga ålder. Väl på plats i Bryssel så fick han istället frågan om vad han mot bakgrund av så stor erfarenhet på så många områden tänkte prioritera i sitt arbete i EU-parlamentet. Ett exempel på hur man försökt att tackla detta problem är USA där det enligt lag är förbjudet att fråga arbetssökande om ålder.

Mot denna bakgrund anser jag att man bör se över den nuvarande diskrimineringslagstiftningen för att bättre än idag motverka en negativ åldersfixering i det svenska samhället.

Stockholm den 29 september 2011

Finn Bengtsson (M)